

קול בדעה

עלון לחיילי ובוגרי ישיבת הגולן

ישיבת הגולן חספין ד.ג. רמת הגולן 12920 טל. 04-6763063 אימייל dpks@walla.co.il אתר: www.golan.org

עם ישראל וארצו כבעל ואשתו

הרב אהרן איצטק

חינוך מלאי סתירות. וצריך להוסיף מיד - סתירות לכאורה. הנה למשל, דיני אישות של בני זוג. מצד אחד דרישה לקירבה, מאידך גיסא קיימת תקופה של פרישות. שאלה דומה מוצגת על המשנה הראשונה במסכת יומא שמחד גיסא אומרת שכהן גדול שאין לו אישה פסול מעבודת יום כיפור (הזוהר מרחיב ואומר שכל כהן שאין לו בת זוג פסול מעבודה), ומאידך גיסא אותה משנה דורשת שהכהן יפרוש מביתו שבעה ימים קודם יום הכיפורים. ובכן, אם האישה מפריעה לו בעבודתו, מדוע עליו להיות נשוי כלל ועיקר? אפשר שזו הייתה טעותם של בני אהרן שעל פי המדרש לא נשאו נשים. שמא מפני שסברו שכהונה מחייבת פרישות מוחלטת מהקמת בית בישראל.

אכן, הקשר שבין איש ואישה אפשר שיתבטא בשלוש צורות. שתיים קיצוניות: האחת - הפרדה, פרישות מוחלטת, כמו נזירות במשמעותה הנוכרית (לא הישראלית). ולעומתה - עירוב מלא, מתירנות מוחלטת, ללא כל ריסון והגבלה, ללא מחויבות. ויש דרך ביניים - הרמוניה, איזון שקול ומחושב, דרך של קשר מעודן ונאצל.

את שלושת הגישות הללו נמצא בעולמנו:

הדת שניסתה לחקות את היהדות ולהשתבח בכך שהיא "מקודשת" יותר, כביכול, חייבה את כוהניה לפרוש לגמרי מן האישה. אולם בו זמנית, תפילתם מעורבת - אנשים ונשים כאחד. והדבר מצביע על כך שהנזיר מתנזר אבל הציבור נשאר ברמתו הרדודה.

מאידך, התרבות המערבית עוברת תהליך של ריאקציה מהתפיסה הנזירית הצבועה, הלא-טבעית והלא-נכונה, לקצה ההפוך של מתירנות קיצונית, שאף היא לא טבעית לנפש האדם והורסת את חייו.

ואילו תורת ישראל מציעה את דרך האמצע, המאוזנת. הסמל הוא הכהן שחייב להיות נשוי ולעתים מופרש. הוא מראה דוגמא אישית לכלל ישראל - נשואים, ולעתים מופרשים.

לכן נמצא שביום כיפור קוראים את פרשת העריות, ואילו המשנה בתענית מספרת שלא היו ימים טובים לישראל כיום הכיפורים שבנות ישראל היו יוצאות ומחוללות בכרמים ומשבחות עצמן בפני בחורי ישראל. ללמדנו שדווקא מתוך טהרת יוהכ"פ ניתן לבנות קשר נכון וטהור.

יחס העם לארצו הוא כיחסי בעל ואשתו. כשהיחס הוא ערכי, רציני, קדוש וטהור, נוצרת מערכת פעילה ומשגשגת בחומר וברוח. אולם כאשר הקשר הוא גופני, חומרני, חילוני, אינטרסנטי, נוצר נתק בין העם לבין ארצו. מבחינה תועלתית חוץ לארץ טובה יותר ומבטיחה יותר.

ואכן, דוק ומצא שבשכבות שבהן חדרה התפיסה המתירנית, שם התרופפו גם הערכים הציוניים והלאומיים. אין ספק שיש מיתאם בין ההתרופפות המוסר המשפחתי לבין התרופפות הקשר הערכי שבין עם ישראל לארצו.

לכן, בהיכנס העם לארצו מזהירה התורה "כמעשה ארץ מצרים אשר ישבתם בה לא תעשו, וכמעשה ארץ כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו" (פרשת אחרי מות).

יצאנו מהגלות הטמאה על שני היבטיה. עלינו להתנתק מהצביעות הנוצרית והמתירנות המערבית. זכותנו המוסרית על ארץ הקודש מותנית היא ברמתנו המוסרית, בעיקר בנושא המשפחה. נקדש את חיינו בכל מקום שבו נימצא. חשיבות מרובה יש לכך במחנות הצבא אשר עליהם מצווה התורה: **פִּי ה' אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אִיבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קְדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְּךָ עֲרֹת דָּבָר וְשֵׁב מֵאֲחֵרֶיךָ: (דברים פרק כג).**

לע"נ סגן הראל בן משה שרם הי"ד

מרד חנילאי וחסינאי

ידוע לנו היטב על המרידות של היהודים בימי בית שני, כאשר שלטו בא"י אימפריות זרות. דוגמאות למרידות כאלה הן מרד החשמונאים נגד היוונים (בו ידינו הייתה על העליונה) והמרידות הגדולות נגד הרומאים, המרד הגדול בו נחרב בית המקדש ומרד בר כוכבא שהסתיים בכישלון צורב שגרם להתמוטטות היישוב היהודי בא"י. מרד שפחות ידוע ופחות דובר עליו מצוי בסיפור שמדווח לנו יוסף בן מתתיהו (יוספוס פלביוס) בספרו "קדמוניות היהודים", מרד שאותו חוללו שני אחים יהודים מנהרדעא שבבבל נגד האימפריה הפרתית ששלטה שם. סיפור מרידה זה מראה את כוחם הפוליטי של יהדות בבל באותה תקופה. על סיפור המרד ועל המחלוקת ההיסטורית על מהימנותו ייכתב להלן.

הרקע למרד

לפי דברי יוסף בן מתתיהו המרד מתוארך בסביבות השנים 30-15 למניינם, כארבעים שנה לפני פרוץ המרד הגדול נגד הרומאים בא"י. בבבל שלטה אז האימפריה הפרתית שהייתה שקועה באיומים צבאיים מצד האימפריה הרומית, מתחרתה הגדולה ממערב, וגם באיומים מבית בשל חוסר יציבות של הסדר התקין באימפריה. בבבל של אז היהודים נהנו משגשוג. אנטישמיות כתופעה לא הייתה נפוצה אז בבבל. על רקע זה עלה בידי שני אחים יהודים מהעיר נהרדעא הרעיון להקים צבא ולנסות לתפוס את השלטון בבבל.

פרוץ המרד

בעיר נהרדעא גרו יהודים רבים שנהנו מחוסן כלכלי ורוחני כאחד. לפי דברי יוסף בן מתתיהו היה בעיר מוקד של תרומות למקדש בירושלים. האחים חנילאי וחסינאי שעסקו באריגה, תכננו את המרד מבעוד מועד ואספו נשקים ושותפים ללוחמה מבין היהודים המקומיים. הם התחילו את המרד כאמתלה על כך שהמעסיק שלהם התאכזר אליהם כשהלקה אותם בגלל שאיחרו ליום העבודה. האחים הפגועים והנרגזים וחבריהם לנשק פשטו על כפרי האזור והטילו את אימתם גם על רועי הצאן. הם הטילו בפניהם שתי ברירות: לשלם להם מס מהצאן בתמורה להגנה או שהם יינזקו ויירצחו על ידם. בינתיים, המלך הפרתי פקד על צבאו לדכא את המרידה היהודית שפרצה זה מכבר. ראשי הצבא החליטו לפתוח את מועד התקיפה בשבת, בחושבם שהיהודים לא ילחמו ביום זה, אלא שהם התבדו - צבאם של חנילאי וחסינאי השיב מלחמה וגבר על הצבא הפרתי, למרבה המבוכה של מלך האימפריה.

פניית המלך הפרתי

המלך הפרתי ארטבנוס השלישי שפחד מעצמתם של האחים והיה מודאג עקב ידיעתו על אי הסדר השולט בממלכתו ניסה להפילם בעורמה. הוא הזמין אותם לארמונו בטענה שהוא רוצה לכרות איתם ברית שלום. אלא, שרק חסינאי נעתר להזמנה בעוד חלינאי נשאר מאחור שמא הזמנתו של המלך באה להפילם בפה. יותר מאוחר גם חלינאי הצטרף לברית ושניהם אכן קיבלו מהמלך את השלטון על בבל. זאת, כי המלך רצה לנצל את מעמדם הגובר לטובתו.

הנהגת האחים ושקיעת שלטונם

כאמור, האחים חנילאי וחסינאי קיבלו את ההנהגה על בבל מאת המלך ארטבנוס. הם הנהיגו את בבל במשך חמש עשרה שנה, כאשר חסינאי היה הדומיננטי יותר מביניהם בתפיסת השלטון. לפי דברי יוסף בן מתתיהו שלטון האחים הסתיים לאחר שחנילאי נשא אשה נכרית למורת רוחם של מקורביו היהודים. אחד מהם העז להעיר לו על כך, ונרצח על ידו כתגובה. אשתו של חנילאי פחדה שגם אחיו חסינאי כועס על כך, ולכן היא הרעילה את מזונו והוא מת זמן קצר לאחר מכן. חנילאי תפס את ההנהגה ושיכרון הכוח שלו גרם לו לשלוח את צבאו לבזוז כפרים שהיו תחת שליטה של מושל אחר, לא יהודי, בשם מיתרידתס, שהיה חתנו של המלך ארטבנוס. מיתרידתס הפסיד לחנילאי בתחילה במערכה. הוא אף נשבה ואולץ לרכוב על חמור כשהוא ערום כדי לבזותו. במערכה השנייה, מיתרידתס ניצח בקרב ותפס את חנילאי והרגו. כך נגמר שלטונם של שני האחים היהודים שהטילו את מוראם על בבל במשך חמש עשרה שנה.

היה או לא היה?

סיפור מעניין זה אינו מופיע בגמרא וגם לא במקום חיצוני אחר, אלא הוא כאמור מדווח לנו רק בספרו של יוסף בן מתתיהו. לכן, יש היסטוריונים המטילים ספק באמינות הסיפור על שני האחים הבריונים שהצליחו להשפיל את מלך האימפריה הפרתית. לעומת זאת, ישנם היסטוריונים שרואים גרעין אמיתי בסיפור זה על רקע חוסר היציבות ששרר באותה עת באימפריה הפרתית, ולכן אפשרי היה הדבר שצבא מאורגן היטב יוכל לחתור תחת השלטון המרכזי.

בין כך ובין כך אנו זוכרים ומוקירים את יהדות בבל של אז. לא בגלל מעשים אלו, אלא כמובן משום הפריחה הרוחנית הגדולה שהייתה בכל ישיבות בבל: סורא, פומפדיתא וגם נהרדעא, מקום מושבם של האחים. ישיבות אלו היוו מרכזי תורה שהביאו אלינו את התלמוד הבבלי, יסוד התורה שבעל פה, מאז ועד היום. הוא התלמוד שאנו לומדים רוב היום, והוא המחיה אותנו בכל עת ועת.

אופיו של מנהיג

אלעזר כהן

"ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלותם" - בפסוק הקודם, משה גדל מהיותו תינוק להיותו ילד המחונן בבית פרעה. ועתה: "ויגדל משה" ויהי לאיש.

מכאן מתחילה התורה לתאר בפנינו את אישיותו הנבנית של משה. תוך כדי כך מתגלות תכונותיו וסגולותיו, המצדיקות את בחירתו כמושיעים ומחנכם של ישראל, מי שיקבל את התורה מפי הגבורה וישמיענה לנו לעשותה.

ראשית, אנו רואים את משה יוצא אל אחיו. על אף שגדל בבית פרעה, ובוודאי נהנה שם בנוח מכל טוב, ואע"פ שלא הכיר את אחיו, קודם כל יצא לראות בסבלותם ולהשתתף בצערם. זוהי גישתו הייחודית של משה – ההתייחסות המתמדת לעם והיותו מיצר בצרותיו.

לאחר מכן: "וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו" – משה, על אף גידולו בבית פרעה, רואה איש מצרי מכה איש עברי שבוודאי לא עשה לו שום דבר רע. משה אינו יכול לסבול אי צדק זה ומחליט לעשות מעשה והורג את המצרי, על אף שיודע שמרגע זה חייו נמצאים בסכנה. שוב אנו רואים כאן את אופיו הייחודי של משה, שכאשר הוא רואה אחד מאחיו בצרה, הוא מוכן לקחת סיכון ולמרוד במלכות בשביל אחיו.

משה בורח ממצרים, ומתרחק מאחיו לפרק זמן ארוך. לאחר עשרים שנה שגדל בבית פרעה יושב משה במדיין עוד שישים שנה, למרות הריחוק מעמו שגולה בארץ מצרים. משה אף מרגיש את הריחוק מהארץ המובטחת לעמו ומחליט לקרוא לבנו בשם שמבטא את הריחוק שלו ושל עמו מארץ ישראל: "וילד בן ויקרא את שמו גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה".

אנו שוב רואים, כמו בדוגמאות הקודמות, את הקשר המיוחד שיש למשה עם עמו על אף היותו רחוק מהם.

אלה הם תכונות של מנהיג בעל אופי, מנהיג בעל קשר נפשי הדוק, מנהיג שמוכן לחרף עצמו ולוותר על חיים נוחים, מנהיג שמרגיש את עמו על אף ריחוק פיזי מהם.

מהנעשה בישיבה

אלנכה כבר נראה ממש עניין מהעבר הרחוק, אבל עדיין לא סיפרנו לכם על הגיזוג בישיבה *
כיום שני, נר רביעי של אלנכה, הכנסת הורים ואלמדים אישורים ומסיבה * בבית המדרש אנחנו
אבות וכלים, שיסור מפי הרב איצטל * גם האמהות לא קופאו ושמשו שיגה מפי הרב שי * הורי
אלמדי שיסור א' שוגו עם הרב נני * אאר מכן שמענו כולם שיסור מפי הרב מנוביץ' על עניני
דיומא * הדלקת נרות בבית המדרש, ע"י הרב מינו דיון, בזר מחזור י' * אאר כך הגאספון
בגדיים והדלקת נרות * אוויה משפחה מיוחדת הייתה במקום * ואז – הרקדה, אקול גימנס
של אהקת הישיבה, אהקת "שמש מינה" * רקדנו בשיכרון גושים ובהדאה גדולה על הנס * בימים
ההם – בזמן הזה * גדי האוכל אבש גח בקישוטים מרהיבי עין * הכבדנו בארומה עשירה
וערבה שהכינו לנו בן ישיב ואבו * "שברנו את הראש" בגידת המטמנים של הרב איצטל * מצאנו
את גנוכייט השוקולד (שוב משפחה גמט מפזיבה!) * וקיננו בסופגניות משמיות * מערכת
הדפוק"ש משמיה מנת, ומשמיה בזי קשר אמת... * אאר מכן גזרו התלמידים אבימס יבז עם
ההורים, לבין הצמנים דרבנן * גזרנו אישיבה בכחולת מוגשים אמוז ברב"ק * הגבדנו אגלות
שאין גאורה גדישה בבית המדרש * ("אבל זה ככלל לא אפינת "מהנעשה בישיבה", זה אפינת
"מהלא נעשה בישיבה", ע.ג.) * בית הישיבה סער על סוגיית ישיבת ההסדר 'הר ברכה' * ראש
הישיבה נוקט עמדה ברורה בעניין * שמענו שיגה מפי הרה"ג דב אאר * הרב אאר דברי
גיזוק ישרים בעניני א"י * גלמדי הישיבה שמו ממוז על ההצדמות אפגוש גדול דור, ונסו
מצאם אקבל את ברכתו... * שיסור ב' כבר מכינים את הריקוד אקראת גגולנו של גברס אישורי,
יהונתן אגרסט * כסא אליהו הנביא מוגז ומרהיב ביופיו נרמס אישיבה ע"י משפחה אריה
המורגבת * גיזוש בגדי האוכל! במקום אורז בססודג ערב שבת – גפוגי אדימה! * עכשיו
בטח גרבו אבוא אבקר בשבת בישיבה! * מצא טוב!!! * אארנון בהרב (ה') אאירוסיו עם בג"ץ!
* בקרוב אצולנו! * ואצולכם... * אדודי שמעון (ו') ארגל גגולנו * אערן מצרי ארגל האדג בנו,
נהוראי נ"י, שיגדי אגורה, גופה ומעשים טובים! * בקרוב בדפוק"ש - שנייים מוגזשים! * יש
אמה אצולנו... * עז כאן אהפעס * אהגראת ***

חיוב בדיקת תפילין

הרב ישי סולאל

מתי חייב אדם לבדוק את תפיליו?

הגמ' (מנחות מ"ב): אומרת שניתן לבדוק תפילין ואינם ניקחין אלא מן המומחה.

ומבאר רש"י: "תפילין יש להן בדיקה - אדם יכול לבדוקן אם דקדק בהן בחסרות ויתרות אם לאו, ואעפ"כ אין נקחין אלא מן המומחה היודע שצריכין עיבוד לשמם".

כלומר: בדיקת התפילין המוזכרת בגמ' היא רק בדיקת הכתיבה - האם נכתבו כהוגן בחסרות ויתרות, ולא בדיקת התפילין האם הם כשרות, או שמא נפסלו מסיבות שונות.

בתוס' מביא בשם המכילתא דרשת פסוק שממנה לומדים שיש לבדוק את התפילין אחת לשנה שמא התקלקלו מחמת השימוש.

במכילתא איתא: "נאמר כאן 'ימימה', ונאמר להלן (ויקרא כ"ה) 'מים תהיה גאולתו'. מה להלן י"ב חדש - אף כאן מגיד שצריך לבדוק תפילין אחת לי"ב חדש, דברי ב"ה. ב"ש אומרים: אין צריך בדיקה. ובשימושא רבה איכא שמצריך לבדוק פעמיים בשבוע".

הפסוק שממנו לומדת המכילתא את החיוב לבדוק תפילין הוא בשמות פרק י"ג:

(ט) וְהָיָה לָךְ לְאוֹת עַל יָדְךָ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְקֻנְךָ בְּפִיךָ כִּי בְיַד תִּזְקֶה הוֹצֵאךָ יְקֻנְךָ מִמִּצְרָיִם:

(י) וְשִׁמְרָתָ אֶת הַחֻקִּים הַזֵּאת לְמוֹעֵדָה מִיָּמִים יְמִימָה:

המקור לדברי השימושא רבה הוא מה שנאמר בגמ' לגבי חיוב בדיקת מזוזה. בגמ' (יומא י"א). נאמר שיש לבדוק פעמיים בשבע שנים, אבל הרא"ש כתב שיש לחלק בין תפילין למזוזה, כיוון שחשש הפסול במזוזה גדול יותר שהרי היא חשובה ללחות, גשם וכד'.

וכך פסק הטור בסימן ל"ט: "תפילין שהוחזקו בכשרות אין צריכין בדיקה לעולם. ובשאלתות מצריך להו בדיקה פעמיים בשבוע ולא נהגו כן. וכתב רב עמרם: אפי' לד' או לה' שנים אינן צריכין בדיקה, שהאוויר שולט בהם ואין מתעפשות. אבל אם אין מניחן אלא לפרקים - צריכין בדיקה".

ובב"י הגיה וכתב: "ומ"ש בשם רב עמרם אפילו לארבע או לחמש שנים אינן צריכין בדיקה, נראה דצריך להגיה אפילו לארבעים או לחמישים שנה שכך כתוב בארחות חיים (הל' תפילין סי' כ"ט) שמצא בתשובת הגאונים".

וכן פסק השו"ע שתפילין שהוחזקו בחזקת כשרות א"צ לבדוק לעולם.

ובמ"ב הוסיף: "כל זמן שחיפיון שלם הרי הן בחזקתן מן הדין, ואין חוששין שמא נמחקה אות מתוכן או ניקבה. ומ"מ נכון לבדוק מפני שמתקלקלן מפני הזיעה. ואם נקרע חיפוי הבתים או שנשרו במים צריכין בדיקה תיכף שמא נמחק הכתב או נתקלקל".

למעשה יש לדעת שבדיקת התפילין עלולה לפגוע בכשרות התפילין משום שלאחר שנים הקלף מתייבש וכשפותחים את הקלף וחוזרים ומקפלים אותו יש חשש גדול שהכתב ימחק מחמת אותו קיפול הדוק. לכן, מי שקנה תפילין מאדם נאמן, שיודע שנכתבו ע"י סופר יר"ש ועברו הגהה כנדרש, לא צריך לבדוק את התפילין אא"כ הם לא נשמרו כפי שצריך, כגון שעמדו בשמש או במקום לח ורטוב.

למעשה, אני נוהג להמליץ לבחורים בישיבה לבדוק את התפילין לאחר השרות הצבאי, משום שבזמן השירות התפילין נמצאים הרבה פעמים במקומות שאינם מוגנים ויש חשש שניזוקו.

מי שאמר לסולר שידלוק

נחמס אכרז י"ו

בוקר. יום ראשון, אחרי סגירת שבת בשיזפון. ביום רביעי מתוכננת לפלוגה מטווח תותחים, שזו בעצם הפעם הראשונה שהצוות מתרגל ירי כבדה (סוג של יום חג לשריונרים הצעירים).

אני, מט"ק צעיר (המקבילה השריונרית למ"כ), הצטרפתי לשאר המט"קים לעבודות על הטנקים שלנו במשטח, זאת אומרת לטפל לבד בטנקים כשטירונים נודניקים רצים לנו בין הרגליים ומבלבלים את המוח, קצינים צהובים מפגינים ידע ומבלבלים את המוח, וסמ"פ לחוץ במיוחד שעובר בין הטנקים, נותן פקודות ומבלבל את המוח. איזה כיף טנקים!

פתאום נזכרתי איך גם אני הייתי לפני לא יותר מדי זמן בדיוק באותו מעמד כמוהם, איך פיזזנו לנו בין הטנקים באופוריה חסרת שחר והצקנו למפקדים בשאלות חופרות. איך הסתכלנו עליהם בהערכה, עובדים על הטנקים ועושים טיפולים גם של טען, גם של תותחן, גם של נהג וגם של מפקד. והכל במקצועיות רבה. חשבנו אז שהם יודעים הכל על טנקים, כמה שזה היה רחוק מהאמת...

אחרי שעה שאני פותח וסוגר ברגים באקראיות, עושה כאילו שאני מבין, החלטתי לבצע בדיקת שמנים. למי שלא מכיר את הטנקים בשיזפון – תיקחו טנקים שמחליפים מפקד כל ארבעה חודשים, תוסיפו את העובדה שאנו מתעסקים עם סימן 2 ב' כבוד! (הערת העורכים), ותגיעו לטנקים הכי בלאי בחיל.. לכן לא התפלאתי כשהיו חסרים בממסרת כמה ליטרים טובים של שמן. שלחתי את יותם, חייל שוקיסט במיוחד (טעות ראשונה), להביא מיכל שמן 2510 מפינת השמנים (יש גורסים 'שמנים', פינת הנוזלים שמכניסים לטנק, ויש גורסים 'שמנים', הפינה שבה נמצאים החיילים השמנים, מתעסקים במשהו כדי לא להיתפס על ידי מפקד משועמם). כעבור שתי דקות בערך, חוזר אליי יותם בריצה עם מיכל לא מזוהה ביד, וחיוך אווילי על פניו. 'אתה בטוח שזה 2510?', הבטתי במיכל במבט חושד. 'כן', הוא ענה, 'המפקד עומר הביא לי אותו' (המפקד עומר הוא המפקד היחיד שיותר צעיר ממני). האמת שלא זכרתי הרבה מהקמ"ט. בכל אופן, לא זכרתי ששמן ממסרת הוא בצבע ורוד, ובטוח שלא זכרתי אותו עם גושים קטנים. 'לך תשאל את המפקד עומר עוד פעם!' אמרתי בטון אחראי במיוחד, 'בטנקים, אם יש ספק – אין ספק. עושים הכל מאה אחוז!' תוך חצי דקה הוא חוזר אליי עם תשובה חיובית. טוב, אם המפקד עומר אומר הוא כנראה יודע... (טעות שנייה).

פתחנו את הממסרת והתחלנו למלא. אחרי הג'ריקן השני החלטתי שאולי כדאי בכל אופן ללכת לצד לשאול איזה קצין, רק כדי להיות בטוח (טעות שלישית). 'מה עשית???' הוא נתן בי מבט לא מאמין. אני חייב להגיד שזה היה מצחיק, לראות סמ"פ מיואש על גבול הדמעות הולך עם ידיים על הראש וממלמל לעצמו: "הוא הכניס סבון לממסרת... הוא הכניס סבון לממסרת...". רק יום ראשון, ומתוך פלוגה של תשעה טנקים זה כבר הטנק השני שמושבת היום, בלי שום סיכוי לדחות את מטווח התותחים. למזלי, מסתבר שבשעת מבחן גם קצינים צהובים מקבלים הגיון, ומה שמהמג"ד לא ידע בטוח לא יזיק (לנו לפחות). הנעה ראשונה, הנעה שנייה, והטנק מניע!!! (אח"כ סיפרו לי שיצאו בועות סבון מהגירלר). 'הוא אפילו מעביר הילוכים!', אמרתי לסמ"פ, שתקע בי מבט רצחני, וחזרתי לעבודות.

'המפקד, איך אתם מצליחים לזכור את כל סוגי השמנים?' שאל אותי יותם אחר כך במבט מעריץ. 'הכל עניין של נסיון ועבודה קשה', השבתי לו בקול סמכותי, ושלחתי אותו לנקות את פינת השמנים...

נקודה למחשבה

אסי אלבין

בימים ההם, בזמן הזה

"אח, איזו תקופה". משפט שמרכז בתוכו אינספור זכרונות, מהן טובים, מהן רעים.

שבת אחר הצהריים, סעודה שלישית, אני יושב עם החברה מהשיעור. אוכל טעים, שירים יפים, אווירה טובה. בין השירים, אחד הבחורים (ששירת איתי בצבא, לצורך העניין) פוצח בסיפור מתקופת השירות הפעיל, סיפור מיני רבים הדומים לו, שסופר כמה וכמה פעמים, סיפר שנועד לחזור על החוויות שעברנו, את הרגעים שאולי (חלקנו, כמונו) לא היו מתנגדים לעשותם שוב. ואני, מתרווח על הכסא, שם יד על הבטן ואומר: "אח, איזו תקופה יפה..."

זה לא שבאתי לכתוב איזה מור"ק או סתם סיפור צבאי, באתי להאיר פה נקודה חשובה שעלתה ברוחי בתקופה האחרונה (תרתי משמע).

כולנו חשנו את ההרגשה הזאת לאחר סיום מסגרת כלשהי – בבני עקיבא, בתיכון או בצבא. הקושי להתנתק מהעבר והגעגועים לא השאירו לנו ברירה אלא לדבר על זה כמה שאפשר. כל החוויות שעברנו, הרגעים היפים והפחות יפים, נראים פתאום כמו מכרה זהב ענקי, ואתם, הכורים, מלאי אדרנלין, מנסים לחפור ולהוציא כמה שאפשר. בנוסף להרגשת הגעגוע, יש גם לפעמים את תחושת הפספוס וההחמצה. עושים חשבון נפש האם השגנו את מה שחיפשנו באותה מסגרת ולא סתם בזבזנו את הזמן. האם לקחתי את ההדרכה בבני עקיבא לכיוון שלי? האם למדתי כמו שצריך בתיכון? האם תרמתי מספיק בצבא? מה שבטוח, אם הייתם יכולים לחזור אחורה זמן לאותה התקופה, הייתם עושים את העבודה הרבה יותר טוב. פה בדיוק הנקודה שרציתי לדבר עליה, לקחת את ההרגשות, התחושות והחוויות שמגיעות בסוף כל תקופה (בימים ההם), ומתוך הבנה שהן יחולו בעתיד, לתת להן דגש חזק כבר בהווה (בזמן הזה), וכך נגיע לתוצאות הרבה יותר טובות. למשל עכשיו, כשאנחנו בישיבה – אם לפעמים אין לך כל כך מצב רוח ללמוד או לעלות לישיבה, ואתה יודע שזה חשוב לך כדי לבנות את עצמך, אז הידיעה שבעתיד – שיכול להיות מאוד שתצער על אותו בזבז הזמן, יכולה לגרום לך להסיק מסקנות הרבה לפני שתגיע לסיום המסגרת. כך גם בצורה חיובית, למשל, אם אני יודע שאני אוהב איזה שיעור מסוים או את השבתות בישיבה ואני יודע שזה יחסר לי בעתיד, אז עכשיו, בהווה, אני אעשה הכול בשביל לא להפסיד אותם. אולי בעתיד זה עדיין יחסר לי, אבל מה שבטוח, מבחינת הסיפוק העצמי אני ארגיש הרבה יותר טוב. את אותו הדבר אפשר למצוא בצורה קצת אחרת גם בצבא. כידוע, מכל דבר קשה נשארת בסוף רק החוויה, אז אם תסתכלו על כל קושי כחומר הבונה חוויות, תוכלו לעבור אותו הרבה יותר בקלות ובכך לתרום הרבה יותר.

זה לא שאני חושב שהחיים בנויים רק מחוויות וסיפורים, אלא שצריך להסתכל על כל זמן בפרספקטיבה הנכונה, לדעת לנצל אותו כמו שצריך, לא להתייאש גם כשקשה, וככה אני בטוח שנצליח לעבור כל תקופה בקלות, בהישגים גבוהים ובתקווה, בלי חרטות בעתיד.

סיפור חסידי קצר

ראם פריג'י

חנווני אחד בא לרבי משה מקוברין זצ"ל והתלונן לפניו על מיעוט פרנסתו בחנות.

'שכני, החנווני גם הוא, ובחנותו בדיוק אותה הסחורה שאני מוכר, נהנה משפע פרנסה ומפדיון רב. והנה לי אין פדיון ואין פרנסה'. אמר לו הצדיק: הנני מבטיחך שגם לך יהיה שפע ופרנסה, אך בתנאי אחד: כאשר תראה שלשכנך החנווני פדיון רב, תן תודה לה' יתברך על כך, ותאמר: 'ברוך ה' שנותן לאיש זה פרנסה ברווח'. בתחילה, יהיה זה קשה לומר כך בלב שלם. אבל כשתרגיל את עצמך לומר זאת בפיק, אזי בהמשך הזמן יכנסו הדברים גם בליבך, עד שתאמר כן בלב שלם. כמו שנאמר: "בפיק ובלבבך לעשותו" - קודם "בפיק", ואחר כך "בלבבך".

יהי רצון שנזכה ונצליח לפרגן אחד לשני!